

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

MAGYAR ÉS VEND NYELVŰ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A „Muraszombati gazdasági fiók-egylet“ s a „Muraszombati dal- és zene-egylet“ hivatalos közlönye.

— MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP. —

Előfizetési ár: Egész évre 3 frt. Félévre 1 frt 50 kr. Negyedévre 75 kr. Egyes szám ára 10 kr.	Felolvasó szerkesztő: OLAJOS SÁNDOR.	Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztésügyi közlemények a szerkesztőséghez intezendők.
Előfizetési pénzek és reklamatok a kiadóhivatalhoz (Grünbaum Márk) intezendők.	Kiadó-laptulajdonos: GRÜNBAUM MÁRK.	Hirdetési díj: 1 hasábolypostor egyszeri hirdetésnél 10 kr. többszöri hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr. Nyilt-tér petisora 25 kr.

A községi faiskoláról.

(Végo.)

Népünk szokása, ha valahol egy piros gyümölcsöt termő fát lát, arról olt, tekintet nélkül a faj ter. nő és ellálási képességére. Minden faiskolának tehát elengedhetlen kelléke, hogy elegendő mennyiségű s legjobb fajokból álló anyafákkal legyen ellátva, melyekről nemcsak a faiskola, hanem a községbeliek oltógaly szükségére is fedezhető legyen.

Ezen anyafák a faiskolák a fűtök mellett állíthatók s hogy árnyékuk és vagy elterjedésük által az oltványoknak ne ártsanak, törpe alakra nevelendők megfelelő nyesséssel és az által, hogy törpe alanyokra nemessítetnek, vagyis alma sz. István almára, körte birsra, cseresnyre, és meggy sejmegyre.

A törpe alanyok minden rendezettebb faiskolából megszerezhetők, darabja 3—4 kr. Ne sajnálják tehát a faiskolákat felállító községek azon csekély költséget, melybe az anyafák alanyai kerülnek; beolthasáukra oltógalyakkal megyei gazdasági egyesületünk ingyen szolgál.

A törpe anyafák nemcsak oltógalyok által fizetik meg a rájuk fordított kiadást, hanem helyes kezelés mellett benemesítésök után 4—5 év alatt a legfinomabb gyümölccsel is megjutalmaznak bennünket.

Járásunkban van több régi faiskola, melyek közül néhány dícséretes eredményt tud felmutatni, nagyobb részüket azonban sajnos, oly állapotban van, hogy nem érdemli meg a faiskola elnevezést. — S ez is egyik oka annak, hogy új faiskolák felállítására a nép oly nehezen bírható rá. Nem csoda, ha nem akarja faiskoláját a nyulak és más kárteknő állatok ellen elengedhetlenül szükséges kerítéssel ellátni, ha látja, hogy máshol oltványok nélkül rohadt el a fáradsággal felállított kerítés.

Hogy régi faiskoláink nagy része oly szegényletes állapotban van, annak okát nemcsak a faiskola tulajdonos községek közömbösségében, hanem főleg a kezelők szakavatatlanságában kell keresnünk Boesámat a merész állításért, de az igazat meg kell vallanunk. Nincs számdokunk senkivel valódi és sérteni.

A szabályrendelet érelében a tanítót illeti a faiskola kezelése. Hogy kötelességszerűleg illeti-e, avagy csak úgy, ha hajlandó arra, azt nem lehet a szabályrendeletből kimagyarázni. Tanítóink nagyrésze (tisztelőt a kivételeknek!) azonban nem ért a kezeléshez. (Ezen állítástomat bátran kimondom, mert úgy ismerem kartársaimat, hogy nem haragszunk meg érte.) Hisz nem kívánhatja azt senki, hogy a ta-

Od veski czepliesnyekov.

(Konecz.)

Nasi lüdjé tákso návado májo, esi gde edno erdési szád rodése drejvo vidjio, z-onoga cze-pijo, brez toga, kaj bi prebroditi, jeli je dobre, rodne doubi i sztojési szad, ali nej. Vszáki czepliesnyek tak gvásno more zasajeni biti z-ti najbousi doubi sztojésim tak ime-njavajonesina materskim drejvom, stero de neji szamo vu czepliesnyeki potrejbno, nego za veszesarov dományi nlez potrejbno czeppé bráno.

Tou materszko drejve sze vu czepliesnyeki kre ti sírsi ponti more szaditi i za niszko gójiti, naj czeplikom na kvár nede. Na niszko de sze po szpodobnom obrezávanyi i tak gajilo, esi sze na tákse trnávke vesépi. Jablen sze more na Ivánszko jablan, grúske na kitimo, esresnya i visnya na takse doubi visnyo vesépi. Te trnávke sze vu veksi i rédni czepliesnyekaj dobjo, po fatáti za 3—4 krajczare. Naj sze nemilji tak czepliesnyek majonesim verniczam tej krajczarje, stere za té trnávke vo dati májo; nyé potrejbno czeppé sze od vérszta drúszta ksenki dobi.

Tou niszko materszko drejve na nyé obrnyeno vódyne nej szamo z-tém plácsajo nazjé, kaj mo es-nyih czeppé bráni, nego po pripravnom szpodobnom obravnávanyi za 4—5 lejt nasz z-tim najbousim szadom oblonajo.

Vu nasoj biróviji ves sztári czepliesnyekov jeszte med sterimi zko nisteri vu hvále vrejduj sztávi, ali veksi-tál-ji-je szaloszno, v-tákszo sztávi, kaj szo nej vrejduj szvojsza iména. I tou je tudí eden zrok toga, kaj sze na vejenye noivi czepliesnyekov lüdjé tak szmetno podjajo. Nej je esúdo, esi neszesejo prouti závczom i drágrim skodlivim szlavram zagradiiti, esi vidjio, kaj je indri czepliesnyeka grajka brez czeppé szprhneja.

Kaj je veksi tao nasi sztári czepliesnyekov vu tak szramotnoj sztávi, toga zrok nemremo szamo vu lüdszvi, nego nájbloe vu obravnitelaj czepliesnyekov iszkatí. Odpúsztejsnyje proszim za ton rejes, ali isztimo moremo vadlávati. — Ne czilam na nikoga i neszesej sze nífomi doli zameriti.

Pouleg rázuma zrendelávanya sze vucsitela dosztája obravnávanye czepliesnyeka. Jeli sze dúszno nyega dosztája, ali szamo tak, je nyemi dobra vola, tou sze neda z-toga zrendelávanya vópreklázti. Ali vucsitelov velki tao (naj sze nezamerim nikom!) nerazni k-tomi deli, (Tou bátrivno vópevoj, aj znam, kaj mi nezamerijo.) Vejmi niszese nemre zseleti, kaj bi vucsitel sztou i sztom mestrije razno. Na kaj ga niszese nej vesio, onoga znsaszto niszese nemre zseleti od nyega. I tou je gvásno, kaj sze czepliesnyeka obravnávati v-souli nej

TÁRCSA.

Az árvák pirostojása.

— Husvétii cikik. —

400 árvának a szülei imádkoznak felett az égben gyermekeik második szüleit. 400 árva imádkozik naponként azokért, akik elhagyatóságukból kiragadták őket és belőlük a háznak hasznos hontájaként neveltek. 400 talán a nyomorból, talán a bűnből, a bizonytalan szomorú jövőből megmen-tett lélek. Boldogító öntudat.

Egész eszomben, zajtalanul tartotta meg nemrég a magyar gazdasz-szonyok országos egyesülete fennállásának 25-ik évfordulóját. Minden zajt, külső pompát kerülve, senki sem tudott feljöle, csak az egylet tagjai és — árvái. Az egész ünnepély abból állott, hogy az árvákat a hitvallásuknak megfelelő templomokban vezeték isteni tiszteletre, onnan visszaérkezve mar a választmányi tagok várták őket, élükön az elnökövel: Damjanich János szabadsághős fűnköl szellemű övezgével és az árvák neműjével. Az árvákunk megmagyarazták a nap jelentőségét, aztán egy pár alkalmi dalt énekeltek el velük, ezt a rendezes gazdagabb ebéd követte és az ünnepély be volt fejezve, ez az igazi ünnepély, melyet az égből 400 elköl-tözött anya áldó szemei néztek.

Mayer György ur, az egyletet derék titkára, ezen ünnepély alkal-mából rövid beszámoló megírta az egyletet 25 éves történetét. Ebből kitűnik, hogy az egyesület intézetében fennállása óta 400 árva nyert felvé-telt, kikből egytől egyig a társadalom hasznos tagjai lettek. Jelenleg is 103 növendék élvezi az áldásos működési egyletet jótékonyását az orsz-gaz minden vidékéről és az intézetben a háztartási teendők mellett még szabás, varrás és különféle kézművességekkel is foglalkoznak.

Megemlítendő az évi jelentés következő passza: „Az egész választ-mány ószinte fiadjalmának ad kifejezést a fűdött, hogy az árvákhoz való fel-veletért könyörgő árvák néha oly tömegesen jelennek meg, a megüresedett he-lyek száma pedig aránytalanul oly csekély, hogy nem ritkán vérző szívet kell

viszantarítani oly segélytelen árvákat is, kik az egylet hatékony pártfogá-sát kétségkívül megérdemelnék, s kiket szívbőlösen venne jótékony gyámolítás alá, de előlük a bizonyos korlátok közé szorított anyagi viszonyokból eredő kényser — fiadjalom — bezárja az árvákhoz kaput, s így az árvák ma-radt sorsulódzóiték kénytelenek más vigasztalást keresni; — de ki tudja, vaj-on e szegények találnak-e ilyet máshol? Az egylet választmányát csupán ama biztató remény vizsgálta, hogy a társadalom kötelességét ezekkel szem-ben is teljesíti.“

Szomorú biztatás! Hiu remény! A szegény árva, oda dobva a bizony-talan sorsnak, elesendő, elzúlik, megromlik és nagyon csekély azok száma, a kik oly működik anyát találnak, mint a gazdaasszonyok országos egyesületének árvahaza.

De e cikik írására nem is annyira ez, mint egy másik valóban lélek-emelő körülmény indított, melyről a titkár urnak felett jelentésé-ben szó van és mely fényesen igazolja, hogy hazánk lelkes hontáyai, a híres magyar árvák mennyire fel tudják fogni és méltányolni az egyesü-let működését.

Kralovanszky Istvánné, az egylet buzgó és fáradhatlan vál, tagjának kezdeményezése folytán ugyanis 1878-ban, tehát 8 évvel ezelőtt az egyesü-let kebelében az említett nemessivi hölgy elnöklete alatt egy persely-bizottság alakult, mely feladatává tette, a szegény elhagyott árvák ügyét gyűjtő perselyek kiosztása által előmozdítani és lehetővé tenni azt, hogy az egyesület intézetében ennél több árva nyerhesse meghelyet.

Ezzel eléérése Damjanich Jánosné elnök, gróf Batthyány ur La-josné és Kármán Lajosné alelnökök és a titkár az egylet választmányja nevében lelkes felhívást bocsátottak ki a hazai hölgyeikhez, melyben felkér-tek őket, hogy forduljanak az egylet-hez ily perselyekért, függesszék azokat fel lakásaikban és használjanak fel minden alkalmat, hogy az árvák perselyé-nek tartalma gyarapodjék.

Az alamlán a gyűjtés eme rokonszenvos formája oly sikeres támogat-ásra talált, hogy az egész országban elhelyezett perselyek kiírtott tar-talmá a fölölet 8 év alatt 17,845 frt 92 krajny összeggel gyarapította az egy-let pénztárát. A legutolsó évben az árvaperselyekből 590 frt 92 kr. fölyt be az ország minden részéből.

nitó, — ha mindjárt mester is, — ezermester legyen. A mire nem tanították, annak tudását senki sem követelheti tőle. Már pedig az bizonyos, hogy a tanítóképzésben faiskola-kezelésre nem tanították. Ha valaki oltani tud, nem következik belőle, hogy egyszersmind faiskolát kezelni is tud. Senki sem róhatja meg tehát, de még rossz néven sem veheti tőle, ő pedig nem is szégyelheti magát, ha nem ért hozzá.

Mivel pedig a szabályrendelet tekintet nélkül arra, hogy értenek-e vagy nem értenek hozzá, a tanítókra ruházta a faiskolák kezelését, nincs más mód, mint alkalmat nyújtani nekik azon tudomány elsajátítására. Ezt tehetik a faiskola tulajdonos községek az e tárgyra vonatkozó szakkönyvek megszerzése s szaklapok — minők a „Gyümölcsészeti és konyhakertészeti füzetek,” szerkesztője: Villási Pál Keszthelyen, ára 4 frt. „A nép kertésze”, szerkesztője: Vörös Ferenc Selmeczbányán, ára 3 frt., — hozatása által. Ez utóbbi gazd. egyesületünk utján 1 frt-ért is megrendelhető. Többet érne azonban egy egész könyvtár szakirodalomnál a faiskolák kezelői számára egy heti gyakorlati tanfolyam!

Hogy tehát faiskoláink virágzó állapotba hozhatassanak, először is, másodsor is, harmadsor is azt kell kívánnunk, hogy a kezelők szakértelemmel bírjanak. — De még ez sem elég. Kívánatos, hogy a megye minden járásba megfelelő utazási átalánnyal díjazott szakavatott faiskola felügyelőt nevezzen ki, kinek kötelessége lenne, minden faiskolát tavasszal és ősszel, mikor a legtöbb munka folyamatban van, meglátogatni, a netán észlelhető hibákra a kezelőt figyelmeztetni s neki utbaigazitással szolgálni.

Szakértelem tehát a kezeléshez, szakértelem a felügyeléshez s faiskoláink felvirágoznak!

VUCSÁK SÁNDOR.

A nagy bukások.

Mi az oka az egész országban naponta előforduló nagy vagyoni bukásoknak? Talán Isten sulytoló keze oly nagy mértékben nehezített rájuk, hogy a terheket tovább viselni nem tudják? Igen, Isten büntetése ez rajtuk, de nem abból ered, hogy a munkának nincs értéke, nem abból, hogy a föld megtárgalja termékpességét, nem abból, hogy a zord időjárás avagy a nyár perzselő melege tönkretette a természet adományait, nem abból, hogy az ellenségek lovainak patkói taposták el a szorgalom gyümölcseit s az ellenség fegyvere ottolta ki a munkás kezét, a nemesen dobogó szív eltétő verét, hanem abból eredt a baj: hogy üzletet csinált a lelkiismeretlenség a szegényből.

Csődbe jutni, a hitelleltek kijáratán: közönséges egyszerű dolog; sőt törvényes formát adnak a dolgoknak jó előre hitelen alakban kiállított átruházási okiratokkal, koholt követeléseknek bírói megítélésére átal. A család szász eset közl egyszerű ha b-bizonyítható — ha a hitellező nem veszté el kedvét a hosszú s rendszeren alperesnek kedvező eljárás folyamán.

Igaz, hogy a kereskedő, ipar nagy és változó eshetőségeket van kitéve, a mily könnyen nyer, oly könnyen veszít; de az eshetőség, a balszerencse alól nincs kivétel semmi, legkevésbé a földirtókak, az egyszerű szántó-vető földmives fáradozásának, igazán véres verejtékének gyümölcsei. Miert van mégis, hogy az ugynevezett eshetőségek nem itt, de a pénzüzlet s főként nem a vagyon, de a spekulációból élő kereskedők körében termik szomorú, áldás nélküli gyümölcseiket? Nem bukik a kellő alappal rendelkező pénzintézet és kereskedő. — sőt nálunk határozottan ugy all. hogy a beszületés, a saját és a másik vagyonát egyaránt megsebesülő kereskedőink között az ilyenek első sem fordul.

A mi eddig történt, mind magán hordja egy bizonyos betegség szegényfoltját, a munka nélküli, a más vagyonból való meggazdagodhatás utáni törekvését. Jobb kereskedőink érzik e baj sulyát, érzik az erkölcsi felelősséget, mely őket is terhelni, ha nyugodtan, sőt nélkül néztek néhány évtelműltnek garázdalkolását; — de maguk voltak az első, kik magán uton és egyletek által újat állni sietnek, s kizárják maguk közül a baj okozót, az erkölcsi megbízhatatlant egyenként. S ez az egyedüli helyes út, mely a törvény szigoránál is kerellelhetőbb s gyorsabban is segíthet.

Mert bármily mostoha viszonyok között legyünk is, a manapság rohamosan előforduló nagy bukások, sikkasztások okait nem lehet mátra vezetni vissza, mint az erkölcsi elvetemültségre, azon szivtelenségre, mely örömeit tudja élvezni azon javakat is, melyekről biztosan tudja, hogy másoknak általa okozott romlásával, törvénytelen uton jutott birtokába.

Isten sulytoló keze leginkább az erkölcsi hanyatlásban mutatkozik s jobb kereskedőink ha ezt országunkról elhárítani igyekeznek, Isten és a haza iránti kötelességüket teljesítik!

E fényes eredmény elég bizonyítéka annak, hogy a magyar bölgyek jótékonyág tekintetében versenybeztettek magával a jótékonyág neműjével is.

És most hadd álljon itt a főnt említett lelkes felhívásnak egy része és hadd szolgál utólag hazánk áldozatkész bölgyeihez, azoknak melegen érző és a közeért lelkesülni tudó szíveikhez.

A legmelyebb bizalom érzetétől áthatva kérünk benneteket türeljétek le jótékony gyámolítások által a szerencsétlen árvaik könyvét; forduljatok hozzánk A Magyar Gazdaszónokok orsz. együletének árával javára felirattal s az egylet peséjéért ellátott perselyekért! Helyeztetek el azokat hajlékaitok legalkalmasabb helyére; legyen az dísz, fényes és büszkesége a család tűzhelynek; tekintse az árvaik perselyét kiki a jótékonyág oltárának. Családi ünnepek alkalmánál s ha a család valamely tagja örömhirt vesz, avagy a szerencse által keresztök fel, tehát ily boldog perzselés, vagy egyéb kínálkozó alkalomkor (pl. társasjátékoknál, fogadásoknál stb.) ne feledkeztek meg a szegény árva perselyéről sem. Ha abban ti, jó barátaitok, ismerőseitek csak néhány fillért is helyeznek el, az események egyszerű kiribédő persely: fillérből összerakoztatott hatosokat, forintokat fog tartalmazni és ha események az egylet 1000 perselyébe egyenként csak néhány forint is gyűl egybe, egy éven át árvaiknak javára kaptarokból felszaporított néhány ezer forintot fogunk jövedelmezni. Ny perselyek iránt fordulhatni öv. Danajantek Jánosné egyleti elnökéhez (Sandor-utca 32. sz.) és Kralovanszky Istvánné, a perselybizottság elnökéhez (Lipót-utca 36. sz.)

És mi még tegyük hozzá, hogy a Mindenható Isten áldja meg mind a két kezével az árvaik jölteveit! VEUDES.

vesio. Csi sto czepti zná, z-toga neide, kaj z-ednim i czeptionsy obravnávati more znati. Nisce nyemi tak nemre v-ocesi metati, ali za húdo vzéti, i on sze níkaj nemo pouleg toga szramotiti, csi ktomi ne razmi.

Geto je pa vármegyözsko zrendelávanye obravnávanye czeptionsyeka csi razmijo k-czoj ali nej, na vucitele djalou, nega drúge donbi, kak nyim priliko dati na veseny obravnávanye czeptionsyevok. Tou sone má tak zgoditi, kaj czeptionsyeka majouese vesnicne szpráviyou one knige, v-steri sze tou delo naprej dáva, nadale pa tákse novine, v-steri sze vze tou pripetaje.

Ali vee bi vrejndu bilou ednoga tyédni fliszanno naprejávanye za obravnávele czeptionsyevok, ka czejie knizsarnicev, ka knig i novin!

Ka tak naj nasi czeptionsyeczke vu czevtécsio sztávo pridejo, ob-pervim, ob drúgim i ob tretjim zseleti moreno, naj obravnávele tou delo razmijo. Ali tou itak nedóide. — Zselno je, raj vármegyöv vu vszákso biroviyou toga dela raznuogoga preglednika czeptionsyevok posztávi, koga dzusnoszt bi bila vszákso szprotolje i jezsen. gla sze vu czeptionsyekaj náj bole dela vszákci czeptionsyevok poglédnoti, tam na falinge obravnávele opomínati i nyemi vu potrejbom deli na pomoues biti.

Rázum k-obravnáványi, rázum k-preglejáványi i czveli bode nasi czeptionsyeczke!

VUCSÁK SÁNDOR.

Te velike krejde.

Ka je zrok, ka vu czeplon országi sze vszákédn pripetijo na vrejndoszt te velike krejde? Lehko sze je tou bozsa rouka pozmesila na nász, ka tá bremana nemre noszti? Ta bozsa kastiga je tou nad nami ali nezbája z-toga, ki bi delavnoszt nej meja vrednoszt, nej z-toga ka bi zemla pouv zatájala, — nej z-toga ka lúgoje vremen prilijaja, ali ka letesnya vrosina na níkaj szpravi te nature dár, nej z-toga, ka nepriátelev konyzske potkovi szo vltáj szklocile nasega fliszanyi szád i nepriátelev skér je vgzslaja delavni rouk i zdavoga szdrecsa vszivajouese krv, nego z-toga zájaja té zrok: ka kramarszka napráva je tá nedúsnavejszt — spota. V-esód priti, poszodnike vó ospilati je proszto delo, esese tórvénya formo dájó deli z-izstinszkim tálou prekpiszit-izstvi z-piszkom pouleg hamisni dugovoz z-birovinszkim szoudom. Nojnyé mid sztoni esi sze edno poszvedoci, esi te poszodnyák nezgúbi volou na to dugo právde polanye.

Izstina, ka je kramarszto, mestria velkim i premijávanszkim naprávam vódjano, kak lehko dóbi, tak lehko zgúbi, ali pri godjnya i nezseese je níkaj nej vó vzéto, naj ménsen táli toga polodolevca, toga prosz-toga grúnt orácsa trúdor z-krvávimi szúli pripráveni szádov. Zakaj je pa dónok, ka te tak imenivane z-gode nej eti, ali z-penezi trzezi, i naj bole nej pri vrejndosztu nego spekulátie zsvoucsimi trzezi rodjto te szalnoszt i neblagoszlovene dugoványi? Ne naprávi krejdo szpenecni ládajouese drústro i táksi trzezi, — nego prinasz za izstino tak sztoji, ka te posteni szvoje i drúgi imánye paprek postúje, med etakimi sze tákse nezgodi.

Ka sze je do eti mau zgeúdi, na szebi noszi ednoga grú-noga betegsa sztráná krpo, brez delavnoszt i nakanejnye, ka sze naj z-drúgoga vrednoszt obogati. Bogsi trzezi te nevone zúcsese obesútiyo, — obesútiyo bivoszti odgovoritelszto, stero bi nyé teztio esi bi z-mirovrim tálou brez recsávanya glédali nisteroga polvarj-noga obszúdanenoszt, — ali szami szo bili ti prvi, stero szo po poszbojto pouiti i po drústvi szo pesesio proti sztonoti i vózaprejo te nevou szpravlenike te bivoszti steupleane persoune.

Tou je tá izstinszka pou, stera je od tórvénya oztrejsa i hitrej pomore.

Ár kakkéte v-nevolnoj sztávi sztojimo, denésnyi deu vnogokrat sze pripetijo velike krejde, zpravitelisztra zroke nemore nanikoj drúgo nazáj pri-nesztí, líki szamo na sztáve poglédnotu, na ono nezseucsaszt, stera z-izstinszkim tálou zná vszivati ono vrejndoszt túdi, od steri zagvácsio zná, ka po drúgi szkvarj-noszt po nepravicsnoj pouiti szo prisia va lidárszto.

Bogá zsmésajouese rouka sze naj bole szkázajje bivoszti nemaroszti, bogsi nasi kramarje, eó je z-országja priprávti sesio, prouti Bogi i prouti országi dzusnoszt szvoje op neszjo.

Domácsi i zvušnszki glászi.

— Nasim plemecitím pomocsnikam i naprejplacsnikam ino estenyáram szrečno szelke zseljmo!

— Denésnyi novin szmo tejm posteyom estenyáram túdi poszlali, stero szo nej utprej plésali, i tou záto vesinjno, ár prozsimo v priátelje, ka nasi novin z-nouvics nap derzsjio. Sto ete novine dale derzszati ne cesé, tou naj nazáj poslajo, ár tomi, stero tou nevésinj, pá kak naprejplacsafca premijszlmo.

— V-Preglajo dzaj edno drústivo se-ójo gor posztávi, v-steron do szermasko dezo hranili ino solárni pod Gútz Ferencz kralj-szkoja birouva ravnitelszto, za steroaga volu szo ete mjeszecz 11-ga duéva gyúljés zderzávi. Da szjezja mau sze 70 podpiszok peszte, ino esese vee boude. Na gyúljési szo szúgnasli, ka od drústive sztráni delano szkonesávanye do perve gor k-miniszter,ami posjlali, ka sze naj tan szkonesávanye potérdi. Na tou gledoucs sze 77 hraniski vltper prislo, ino esese vee goszpodov

Helyi és vidéki hírek.

— **Igen tisztelt munkatársaink és t. olvasóinknak boldog ünnepeket kívánunk!**

— **Lapunk mai számát** azon t. olvasóinknak is megküldtük, kik arra egy idő óta előfizetve mincesnek. Tesszük pedig ezt azon tiszteletteljes kérelemmel, miszerint újból t. előfizetőink sorába lépéni szíveskednének; mely esetben kérjük jelen számot megtartani, ellenkezőleg pedig annak postafordultávali visszaküldését annál is inkább, — mert, egyszerűség tekintetéből, a jövő szám megjelenéséig vissza nem érkezett példányok olvasóit előfizetőnké tekintve, azoknak lapunkat tovább is rendszeresen megküldeni fogjuk.

A „Muraszombat és vidéke” kiadói hivatala.

— **Perlakos,** a „Szegény tanulókat segélyező egylet” Götz Ferenc kir. járásbíró ur kezdeményezésére és vezetése alatt április hó 17-én tartották alakuló közgyűlést. Az egylet 70 nő- és férfitaggal alakult meg, de a taggyűlést még mindig folyik. Az alakuló közgyűlésen az alapszabályok megbeszéltek és a nagyim. m. kir. belügyminiszteriumhoz jóváhagyás végett felküldeni határoztattak. Az egyletet vezető tisztség következőleg alakult: Elnök: Götz Ferenc, alelnök: dr. Böhm Sydney, jegyző: Tóth Sándor, gazdasági: Thorday Ferenc. Ezen kívül 9 választmányi tag. kik a következők: Kustyal Ferenc, Szabényi Lajos, Glavina András, Sipos Károly, Banelli Sándor, Horváth Mihály, Vugrin János, Jelasics Mihály, Reichwein Antal. — Az egylet megalakulásakor már 77 főt tökével rendelkezik. Ezen kívül ajánlatok történtek, melyek szerint a „Társaskör” évenként 10 frt-al, a Samodics Viktor s. szolgabíró ur által bitt tanügyi alapítványból évenként 50 frt. — A czél díjaz. de a pártolás is hozzá méltó. — Fogadják e helyen is a legmértőbb elismerést és a legmélyebb köszönetet első sorban a kezek, melyek a zárt szálakat oly tapmatatták és sikerrel képek rendezgetni, másod sorban a némes szívek, melyek gyűlnak és áldoznak.

— **A vízbe full.** Pucuzéon J. hó 17-én délután a záporosó után özv. Vukán Ferencz né 3 éves Janos nevű fia a Vaneasa-pucuzéonk erdőn át a közegye kereszttel vonott arkon levő bútoról a vízbe esett s ott lelte halálát. A szerencsétlen fiú Frankó Miklós hú szolgája fogta ki a vízből, de már akkor késő volt a szerencsétlen gyermek életét megmenteni.

— **A husvét Eömába** századok óta a legnagyobb pompával szokott megünnepleni. Litáni Rómán ánnapi diszben, jelen lehetni, hívőn a pápa megállja az egész világ népeit, igen sok idegent szokott visszétör odavonni. Az idén is csak Balapostrol egy egész külön vonatot indítottak több mint 150 Romába utazó egynél.

— **Különítelei iparos.** Ő Felsége a király Jungfer Gyula műlakatost, kit már a kiállítás alkalmával a Ferencz József renndel tüntetett ki, most újabb kinevezte „ulvari műlakatossá.”

— **Rabláv-bejáróv** mégis csak napirenden marad. A múlt héten Tótkeresztáron feltörték s kirabolták Ziskó Tamás nyugalmazott tanító éléskamráját s a szegény öreg urnak több mint 150 frt kárt okoztak a gazemberek. Tettesek még ismeretlenek.

— **A muraszombati,** rakiesányi és felső-lendvai kastélyokban, parkokban serényen folynak a munkálatok. A három főúri család közül elsőnek gróf Széchenyi Tivadár országgyűlési képviselő fog megérkezni, legkésőbb gróf Szapáry Géza ő nemlétsága.

— **Időjárásunk** nagyon változó, a szép verőfényes napokat hűs esték, hideg éjszakák követik s a gazdák nem ok nélkül félnek a tavaszi fagyoktól. Nagypénteken és szombaton milnek erős dér volt.

— **Jézus Krisztus személyleírása.** A „Codex Harleianus” után Gaudemann a legközlebbi napokban közölte Jézus személyleírását s egész külső megjelenésének főbb vonásait. A leírás Paulus Lenástól, Jézusnak kortársától s Jüden kormányzójától származik. E leírelt már Gabler is ösmertette, de leghitesebb alakjában Gaudemann tette közzé. Ez érdekes leírelt mi is közöljük magyar fordításban (az eredeti latin). E leírelt a kormányzó a római senatshoz intézte: „Egy igen erényes ember lépett fel és él napjainkban, nézserint Jézus Krisztus, a kit a nép az igazság profétájának, a maga tanítványai pedig Isten fiának neveznek. Feltámasztja a halottakat és meggyógyít minden betegét. Az ember bizonyára magas és szép természetű. Arca tiszteletreméltó, mely a szemléltében kétségenkívül a szeretetet és a félelemmel határos tiszteletet költi fel. Haja füléig korai meggyórszínű és sima, inentől kezdve pedig göndör, kisse sötétebb és fényesebb s vállain hullámzik alá. Hajának válszékű, Nazareusok szokása szerint, a fej közepén van. Magas, nyílt homlokát és minden redő nélkül való arcát gyenge pir teszi kellemessé. Orra s szája minden tekintetben rendes. Szakála dus és hajához hasonló színű; nem hosszú, de közepén ketté van válszadva. Tekintete igénytelen és férfias, szemei kékszírkék és tiszták, végüloldásában félelmetes, intéseiben megnyerő és szeretetre méltó, vidám folyást megőrzött komolysága mellett is. Nevetni sohasem látják, de sirni gyakran. Termétere névze nyulánk s egyenes. Kezei és karjai esleetteknek látszanak. Beszédében nyomatékos, kevés szavu és szerény. Valóban szép jelenség az emberek közt.”

— **Új postatakarékpénztárak.** Mint a „Postatakarékpénztári Közlöny” jelténi, f. é. május hó 1-től kezdve, tehát már az első három hó után újból 50 új postahivatal fog megszabítani a közzététéssel, ugy, hogy a közzététő hivatalok száma ekkor már 1290 lesz.

* **Közöség eiten** Schmidt L. főlele nőifü mel-honbonok ajánlhatók, melyeket Muraszombatban Ascher B. és fia cégénel kaphatni.

na té sztran vékso sumo szo gor ponájali. Tá eszét je hvale vrejndu, za steroaga volo sze tádi zahvalnost pojev vszejm onim, ki v-ton deli sze terdjio.

— **V-vouzi vtopleni.** V-Püezonci tekouesi mejszecca 17-ga dnéva popoldnévi po onom naglom dozidási sze je Vukán Ferencza dovicez 3 leta sztar po imeni Janos szin s Vaneasa-pucuzéonkom lougi i vézi preiktokouesen jurki z-brvi deli va vouca szpadno i tam je najso szvojo szurt. Toza nezecnesnoa poiba je Frankó Miklósa vrejli blápez zgrabvo szurt. vouvdni, ali te je sze kezno bilou toza nezecnesnoa deteta zitek obarvati.

— **Vázen v-Bóna városi** zse vees sztou lejt z-nájvéksem szvétkom zdrészavjeo. Tan je eslovik lozka nazouesi, gda Rimszk pápa blagoszlove dáva lúsvávo, kama esese dozta zvánziski lúdi tídi vkúper pride Letosz sze je od Budapesta vees kak 150 lúdi na zselezniezi tá odpelala.

— **Vö szkázani mesterszki eslovik.** Szvetti krao szo Jungfer Gyula szlozara, steri je az orszacsem laiszkon vöposztávanyi sze „Ferencz József”-szkom kraszom vö szkázani bin, zdaj pá z-nouviec je za svz. krála sztráni delanoj deli vó iméniváni grátao.

— **Tolvárija je vszakedésnyja.** V-preimouesi tyeden v-Kri-zsazevi pri Ziskó Tamás penzionszki skolniku szo notri v-klet vdarili i szefelc bláge szo odszelji tak za 150 frt vrednoszi vkúp. Sto je bin, tiszto sze esese nej vö zvadilo.

— **V-Szobocskom,** Rakiesánszkom i Grádeskom grádi i püngradaj prevees sze esisztiyo, ár goszpodárje gróf Széchenyi nas goszpon követ, gróf Szapáry i Bathányi nej dugo ka med mász pridejo. Bung ji preszai!

— **Vrejmen** sze prevees premyináva, vudnyé je lejpo ka szucez szija, veszér je pa merzo ion prejk po nocsáj tídi, zatou szo vértvoje tídi sztraj ka do esese mraz meli. Na velki péték ion Szoboto je esese tídi szlana bilja.

— **Meghívás.** A szombathely-egyházmegejei r. kath. tanító-egyesület tótsági köre f. é. május hó 5-én délelött 9 órakor Szent-Györgyön, a kath. népiskola helyiségeben tartja tavaszi gyűlést, melyre a rendes és pártoló tag urak, valamint a tanítgyárbarok tisztelettel meghívottak. Tárgyszorazot: 1. Elnöki jelentés a kör állapotáról. 2. A központi bizottsági tag jelentése. 3. A segély-alapra gyűjtő bizottság jelentése. 4. Pénztárnoki jelentés. 5. Irva-olvasás tanítási módja. Egyed Iurelőti. 6. Selyemtenyészéséről általában* előadó Völgyi Ferencz. 7. „A magyar nyelv tanításáról a német tannyelvű iskoláknál”, előadó Barak István 8. Indítványok. 9. A jövő körgyűlés helyének, idejének és tételeinek kitűzése. 10. Tisztújítás. A központi bizottság határozata folytán kértek a kör tanítóit, miszerint tanítóit díjlelvüket, vagyis fizetésüket igazoló okmányukat, a plebános ur által hitelesített másolatban, a körgyűlés napjain, az elnökséghez beadni szíveskedjenek. Gyűlés után közös ebéd Kúzmics vendéglőjében.

Kelt Muraszombatban, 1886. apr. 20.

Elnöki meghívásból:

Török Pál, jegyző.

— **Ekeversenyek a vidéken.** Az orsz. kiállítás következtében tudvalevőleg az utolsó két évben megszüntették a vidéken itt-ott rendezni szokott ekeversenyeket és gazd. gépképzőiskolákat, de már az idén ismét megkezdik azokat és eddig már az országának mintegy 12 gazdasági egylete indított megvalmat ily versenyek iránt, sőt Szolnokon, Topolyán és Nyitrai már végleg is határozottá ilylenek megtartását. Kívánatos volna, ha hazai gépgyárosainknak menőli többször alkalunk nyílnék versenyképességeiket bemutatni és másrészt remélhető, hogy a Schliek-fele gyár az ekek két „Kücsent”-vel; a Schliek-Kraupach-fele többvasu és a Vidats-fele egyvasu ekekkel szintén meg fog jelenai e versenyeken, hogy ugy mint eddig, ugy ezentúl is győzelmeire vigye a magyar ipar e két terméket.

— **Iparhatósági megbízottak megintése.** A földművelés-, ipar-és kereskedelmi miniszter a következő körlevelet intézte valamennyi törvényhatóságokhoz: „Vonatkozólag az iparhatósági megbízottak utasítása tárgyában, 1885. február 21-én kibocsátott rendelkezésem, melynek értelmében az iparhatósági megbízottak negyedévenként közös ülést tartani és ezen ülései jegyzőkönyveket az eltelt 1885. évi folyamán csak igen esekly számú törvényhatóság részéről és ezektől is hiányosan és minden rendszer nélkül letétek hoznak felterjesztve. Hajlandó vagyok e szabálytalanságot a kezdet kezdetéig megakadályozni és emelgofva a múlt évét illetőleg a még hiányzó jegyzőkönyvek felterjesztésétől eltekinteni. Felhivom azonban a törvényhatóságokat, tegyen alkalmas intézkedéseket arra, miszerint a hatósága alatt álló iparhatóságok mellé rendelt megbízottak emített kötelemüknek ezental pontosan eleget tegyenek.”

— **Budavár visszavételének** emlékére tudvalevőleg nagyszerű ünnepélyesség fog rendezetni f. é. szeptember hó elejével Budapesten. A rendezendő ünnepélyességek sorát a kiküldött bizottság következőleg állapította meg: szeptember 1-én a „magyar történelmi társulat” dísz-ülése az akadémia dísztermében. Szeptember 2-án mint a visszafoglalás évfördülő napján, d. e. 10 órakor nagy gyűlésmi mise a budavári helyőrségi templomban Simor Janos hercezsgrinnas celebrátás mellett. Innen díszmenetben kivonulnak a bastyakoz s az oda befalazott „emléktáblák” lelepl-zik. — Szeptember hó 3-án a fővárosi törvényhatóságának ünnepies közgyűlése lesz. Végül szeptember 8-án néptanup tartatik a vérmézőn.

— **Az 1886-iki husvét.** Folyó évben a husvét a legkésőbbi időpontra esik, a melyre egyáltalán eshetik: t. i. április 25-re. Hyeszni a jelen százban még nem fordult elő, de nem is fog ismétlődni és a jövő százban is közösűses számításunk szerint a huszadikban szintén csak az 1913. évben fog husvét megint április 25-re esni. Egyébíránt husvét nem igen szokott a legutolsó határnapra esni. Ez csak minden százban egyszer történt. 1736, 1366, 1546, 1451. években. A századok hosszu sorában XIV. az egyedüli, melyben ez eset nem fordult elő. Az előtt előfordult 1294, 1109., 1014. és 919. években. Legkorábban a husvét március 22-én 1-let, mint 1818. évben volt. Ennek ismétlődése a 2000-iki évi egyáltalán főbbé nem lehetséges. Mert ez a korai husvét is csak szörványosan fordul elő a századokban. u. m.: 1761., 1693., 1593., 1478., 1383., aztán a XII. századot átugorva 1136., 1041., 946. években. Ezen két időpont között t. i. március 22-e és április 25-e között a századok hosszu során át minden napra esett már a husvét.

Közgazdaság.

Kosárfűz-sövény.

Kosárfűzből igen kitűnő sövény lesz. Az ilyen sövény olcsó, e mellett már az első évben teljesen védelmez és jelentékeny értékű az évenkénti hozama.

Csak egyetlen egy növény van, a mely jobban védelmező sövényt ad, mint a kosárfűz. Ez a galagonya, mely azért védelmez jobban, mert tövisei vannak. De míg a galagonyából sövény lesz, az esztendőig tart, s ezenkívül a galagonya rozsa talaján és zord klíma alatt nem is tenyészik jól. A legfőbb hátrány pedig, mely a kosárfűzzel szemben a galagonya rovására irandó, az, hogy nincs értékkel bíró termése. A kosárfűznek van.

Azoknak a többi bokroknak, a melyet sövényként szoktak használni, az a bajuk, hogy gyökérhajtszókat bocsájtanak ki és nem sokára széles földszalagot borítanak be. Ezt a kosárfűz nem teszi. Valamint a galagonyának, úgy a kosárfűznek is csak egy törzse van és ebből nőnek ki az ágak, melyeket a sövény sűrítésére lehet használni.

A kosárfűz-sövényen felül értékes fűveszők nőnek, a gyökér és korona közt pedig kötöző vesszők. A sövény művelésére fordított munka tehát kifizeti magát.

A kosárfűz-sövény előállításának ez a módja:

A bekerített terület határán egy fél széles földszalagot egy fél méter mélyen rigóznak. Ezen rigózott földszalagba emberkar vastagságú fakarókat verünk 1—1 és egy fél méter távolságra. A karókat vízszintes lécezzel összekötjük. Ha nem akarunk 1—1 és egy fél méternél magasabb sövényt előállítani, akkor elég egy lécz, melyet a karók felső végére szegezünk. Ha ellenben magasabb sövényt kell, akkor hosszabbak legyenek a karók és közéjükre is szegezünk léceket.

Mintán megtörtént a rigózás, a karók és lécek helyén vannak, veszünk erős és hosszú fűveszőket. Ezeket a karók mentén elültetjük egymástól 8 cmnyire 30—40 cm. mélyen. Felül oda kötözzük a lécekhez és az ezeken felül eső részeket levágjuk. — Ha nagyon sűrű és erős sövényt akarunk, akkor a vesszőket 45 fokos szög alatt állítsuk el és pedig váltakozva, egyet balra, a másikat jobbra hajlítva, úgy hogy a vesszők keresztelkedjenek egymást.

Ez utóbbi eljárás azonban csak akkor ajánlatos, ha a sövény erős és erősege a főczél, nem pedig a nyereség főfontosság. Mert ha főleg az akarjuk, hogy sok fonóanyagunk legyen, akkor függőlegesen kell ültetni a vesszőket, mert csak így lesz nagy vesszőtermés.

A kosárfűz-sövény további művelése nagyon egyszerű. Késő ősszel a felső vesszőket, valamint a felesleges oldalvesszőket eltávolítjuk, esetleges hézagokba alkalmas vesszőket fonunk, szóval úgy járunk el, mint más sövényénél.

Ha azt akarjuk, hogy minél hamarabb legyen erős sövényünk, akkor könnyű homokos talajra káspi-fűzt, nedves talajra pedig S. dasyclados purpur-éat vesszünk. Ha csinos sövényt óhajtunk, akkor legjobban megfelel ezútnak a babérfűz, a melynek levelei oly nagyok, mint a babérlevelek és még szebbek. S végre, ha attól kell tartanunk, hogy legelő-marha, vagy vad a sövényt megeszi, akkor bíbor-fűzt választunk, melynek hejtásai nagyon keserűek.

KRAHE J.

Vérsztyva-tao.

Rakittya-plout.

Z-rakittya de preves lepi plout. Táksi plout je fál, zse to prvo leto bráni i vszako leto dohotek doprnása. Szamo ednefele drevje joste, stero na branilstvo lepi plout dá od rakitovaga. Tou je te glok, stero zato bole bráni, ár trnje má. Ali dokecs z-gloka plout zraszú, vevs lejt pretecsú zvine toga v-lagajoj zemli te glok nesece rászti dobro. Rakittye je zato vevs vrejudo od gloka, ka niske prestimane vrednoszti nedá. Rakittye pa má. Ovo drúgo grmouzje, stero za plout njezaju, tou falingo delajo, ka koronoy pozsené i vevs meszaj zemlo pokrje. Tou rakittya nesešni. Kak glok tak rakittya szamo z-ednoga korná rászú — z-onoga zhája vevs vjék, stero za plót njezanye je dobro.

Z-rakittya plótá gorposztavlanya mondas je ete:

Kre onoga falata, steroza tak sesemo zagradiši, moremo pou metra súrko i pou metro globoko jamo szkopati, v-ton jamo moremo kak eslovecsa rouka kuszo kolje notri poszavtíši, na pou drúgi meter dalecs eden od drúgoga: na nyé late prebjimo i tak vjúk drzsécs naprívimo. Csi nesese mo od pou metra visisi plout meti, te je zadoszta edna lata, stero odzgora na kolje prebjimo. Csi pa sesemo visisi plout meti, teda na sarjdo túdi edno lato gor prebjimo. — Gida je zse ta jama szkopana, to kolje i late szo na meszto, teda vze memo moesne i duge rakitove vejke i nyé poulog kolja notri poszadimo, edno od te drúge na 8 centiméter dalecs i na 30 do 40 centiméter globoko, zgoraj je na late privésemo i ka je ober lát vkráj vrezsemo.

Csi goszti i moesen plout sesemo meti, teda nyé, tou je te vejke na goszti moremo szaditi edno na levi, tou drúgo na právi kraj. Vu gnovsi naj na krizs raszjejo.

Ete szleidnyí modas szamo teda njezajmo, esi sesemo goszti i moesen plout meti, teda njezajmo, esi sesemo goszti i moesen plout meti, ár naci za platenyé veje ne dobimo. — Ár esi sesemo veje za platenyé meti, teda ednako moremo szaditi i teda zraszú veje. Toga rikittyo plota poványe je lecho, keszo v-jeszen t; gornye i visesnye vejke razlouszimo, doli zrezsemo i vjúk szpletimo tak esinimo zsnymí liki z-drúgimi.

Csi sesemo hitro moesen plout meti, teda v-peszečno zemlo tak imenúvani kaspi rakittya, vlazno zemlo pá daszkladno purpurszko veje vze-memo. Csi lejpi plout sesemo meti, teda koronszko rakittye moremo vzéti, stero velko i lejpo liszje má.

I naszlednye, esi obravati sesemo, ka plótá veje márha ali dirvojcsina naj nepojej, moremo bíberszko vje szí zabráti, steroza mladje je preves kiszilo.

KRAHE J.

Heti-naptár

1886. évi április hó 25-től május hó 1-ső napjáig.

Hét napjai	katholikus és protestáns naptár	Időjárás	Hold fénnyáltozásai
Vasárnap	25 C Húsv. v	Utolsó negyed	Utolsó negyed 26-án
Hétfő	26 Húsvét h.	6 óra 32 perczek.	
Kedd	27 Perogin	reggel,	6 6. 32 pk. reggel;
Szerda	28 Vitályos	elégégy meleg	szép, majdnem meleg
Csütörtök	29 Péter V.	idő,	időt. végre éghábo-
Péntek	30 Sz. Katalin	é g i	rut hoz.
Szombat	1 Fül. Jak.	háboru.	

Hirdetések.

Az italméresi jogok

Kupsincz, Borhida, Lukaszóc és Bokrács községekben azonnal kibérlendő, bővebb a muraszombati uradalmi tisztartónál.

A halászlati jogok

Szvetahócz, Mura-Cserneck, Gradistya, Tropócz, Tis-sina, Mura-Petrócz és Szodesincz községekben szinte azonnal több évekre kibérlendő. (103. 3—2)

Hamburgi árjegyzék-kivonat Kávéról stb.

Ettlinger & Co. Hamburg áruszállítása ajánlanak mint ismeretes, a legolcsóbban, posta útján, posta- és csomagolási díj mentesen, utánvét vagy az összeg előleges beküldése mellett:

Kávét 5 kilós zsákokban = 10 vámfont. Árak o. é.

Bahía, jó izé	2.90	Aranyjáva, kiv. finom, enyhe	5.10
Río, finom, erős	3.50	Java, zold, erős, delic.	4.95
Santos, bőfűzőt, zold	3.70	Portorico, jó szagu, erős	5.25
Cuba, zold, erős, brillans	4.10	Java, tömöt, kiv. finom, delic.	5.87
Gyöngy-Mocsa, agf. val. tizes	3.90	Gyöngykávét, kiv. finom, zold	5.30
Domingo, igen fin. enyhe	4.65	Plantage, jó szagu, brillans	6.20
Campanas, legfin. bőfűzőt	4.85	Mena-o, kiv. finom, nemcs	6.30
Ceylon, köcs-zöld, erős	4.85	Arab-Mocsa, legnemesebb, tizes	7.20

Kedvező kávégyűlékek különböző árakon 2—2 minőségben 5 kilonként. Chinali thea elegáns csomagolásban 1/2 kilonként kr. 70, 95, 1.15, 1.70, 2.30, 2.85, 3.15 stb. mint hozzácsomagolás alkalmasok. (86. 18—13.)

Thea két kilón almi mennyiségben 30 kral drágább.

Jamaika rum Ia 4 liter	4.20	Matjés) portlőent. Ia 5 kl. hord. 2.65
díjmentesen) külön hordó 2.60
Caviar díjmentes 2 kilo netto	4.15	Asztali ríz 5 kilonként
enyh. díj	7.50	Perl-Szóc 1 portlőent
) 1 portlőent

Minden egyenesen Hamburgból. Teljes árjegyzék ingyen, portoldíjmentesen.

inden hivatal, iroda, úgy magán családoknak tudlára adni van szerencsem, hogy időtomban megrendelhető:

Bármely szöveg összerakhatóságra alkalmas kauszuk mozgatható betűk különböző nagyság és alakban teljes felszereléssel. Kauszuk üveg-címkek a levezetőkkel, mozgatható részekben Monogrammok a legszép kivitelben új előnyösre, mint kiérthatlan tintával a fehérneműn való használására alkalmasak. Órábszűrtékek kauszuk bővőzővel, medallion és állatfaj alakban, nikkeltől. Gyűjtőárak különböző alakban kauszuk bővőzővel, nikkeltől. Kauszuk bővőző részora alakban, nikkeltől. Irón és tolltartók, szobákcsak helyegzői. Önművelhető iróval bevezető különböző alak- és nagyságban (u. n. Automat). Megrendelhető további néhan az igen előnyösnek bizonyult

Hectograf

és az ehhez szükséges anyag és tinta rendkívül olcsó áron. Szives megrendeléseket eszkozi!

Grünbaum Márk könyvnyomdájá
Muraszombatan.

Mária-czelli gyomorcseppek,

joles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmá ellen, és felülmulhatlan az étvágyhiány, gyomorgyengeség, rossz szagu lehellet, szék- és savanyú felbőfőges, kolika, gyomorhurut, gyomorféreg, húgykő-képződés, túlságos nyálka-képződés, sárgaság, andor és hányás, főfájás (ha az a gyomorból ered), gyomorgyűres, szekszoriat, a gyomornak túlterheltsége étel és ital által, giliszta, lép- és májbetegség, ugyszintén arany-eres bántalmak ellen.

Egy üvegecsse ára használati utasítással együtt 35 kr.

Központi szétküldési raktár ugyban és kiesinyben.

BRADY KAROLY

...az órangyaltoz... eziméti gyógyszerárban Kéremzierben.

Muraszombatan: BOLCS BELA gyűjtőárban, a Magyar Koronázó, valamint az ország minden gyógyszerárban. (15. 52—49)